

OPUSCULUM

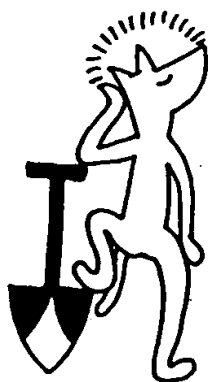
11/2010



MĚSÍČNÍK ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ RODINY

OBSAH

Jubileum založení řádu	1
Setkání České dominikánské rodiny v Praze	2
Zprávy z provincie	4
Výstava <i>Hic sunt (domini) canes</i>	6
Ch. Morerod OP: Současný ateismus	7
Uzdravení minulosti?	7
Katolíci za druhé republiky	8
Prosby o modlitby	10
Laická sdružení svatého Dominika	11
Krystal OP	12
Nové knihy	13
Res Claritatis	14
P. Murray OP: Hledání Boha	15



OPUSCULUM

Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko

České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká

Nám. Chuchelských bojovníků 11/5, 159 00 Praha 5

e-mail: ester@op.cz

č. účtu: 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

Roční předplatné (11 čísel) včetně poštovného je 250 Kč.

Internet: opusculum.op.cz

Uzávěrka dalšího čísla: 25. 11. 2010

2016 – JUBILEUM ZALOŽENÍ ŘÁDU KAZATELŮ

„Běda nám, kdybychom nehlásali evangelium!“ (srov. 1 Kor 9,16)

**2010 – „Jak mohou hlásat, jestliže nebyli posláni?“
(Řím 10,15): Poslání kázat**

MODLITBA JUBILEA

Bože milosrdenství, ve své věčné moudrosti jsi povolal svého služebníka Dominika, aby se vydal na cestu víry jako poutník a kazatel milosti.

Se Slovem tvé sladké Pravdy v srdci a na rtech zval Dominik první sestry a bratry, aby se k němu připojili a vedli život kontemplativní poslušnosti ve službě svatého kázání.

Připomínáme si toto jubileum a prosíme tě: vdechni znovu do našich srdcí a myslí Ducha vzkříšeného Krista a obnov nás, abychom věrně a radostně hlásali evangelium pokoje. Skrze téhož Krista, našeho Pána. Amen.

Témata dalších roků přípravy na jubileum



- 2011** „Všichni slyšíme, jak našimi jazyky hlásají velké Boží skutky“ (Sk 2,11): Kázání a kultura / Komunitní kázání
- 2012** „Jdi k mým bratřím a oznam jim...“ (Jan 20,17): Ženy dominikánky a kázání
- 2013** „Ať se mi stane podle tvého slova“ (Lk 1,38): Maria: kontemplace a kázání Slova
- 2014** „Vaši synové i vaše dcery budou prorokovat, vaši starci budou mít sny, vaši jinoši budou mít prorocká vidění“ (Joel 3,1): Dominikánští laici a kázání
- 2015** „Když vytrváte v mém slovu, budete opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu, a pravda vás osvobodí“ (Jan 8,31–32);
„To je ta svoboda, ke které nás osvobodil Kristus“ (Gal 5,1): Dominik: řízení, spiritualita a svoboda
- 2016** „Běda nám, kdybychom nehlásali evangelium!“ (srov. 1 Kor 9,16): Řád bratří kazatelů: včera, dnes a zítra

SETKÁNÍ DOMINIKÁNSKÉ RODINY

23. října 2010 v Praze



S mírným časovým odstupem se můžeme znovu podívat na poslední setkání české dominikánské rodiny. Oslavné ódy či kritické zhodnocení je na těch, kdo přijeli, viděli a mohou vydat svědectví. Na nás, jako organizátorech, spočívá milá povinnost poděkovat všem. Ano, všem. Především všem, kdo překonali všechny, byť drobné, obtíže, které s sebou takové setkání a cestování přináší, a přijeli. Bez vás by setkání dominikánské rodiny setkáním ani nebylo. Zároveň bychom rádi poděkovali těm, kdo by rádi přijeli, ale „nebylo jim dáno“, a přesto celou událost podpořili svými modlitbami. Ani bez nich by to nešlo.

Pokud budeme při děkování konkrétnější, nezbyvá než znovu zopakovat, co už bylo řečeno na samotném setkání. Děkujeme otci Dominikovi, že mezi nás zavítal a podělil se s námi o dobra duchovní i intelektuální. Děkujeme pražským bratřím za pohostinnost a poskytnuté přístřeší, zvláště pak otci Antonínovi za vstřícnost při řešení všech požadavků, jež s sebou organizace takové události nesla. Děkujeme sestřám na

Černé, že se postaraly o „nasyčení zástupů“ a děkujeme ostatním sestřám, že nás podpořily svými modlitbami. Děkujeme všem, kdo nabídli své síly a s pracemi spojenými s přípravou a zajištěním hladkého průběhu setkání vypo-mohli. A v neposlední řadě patří poděkování všem, „kdo přinesli své dary“. Dlouho zůstávalo otevřenou otázkou, jak nasytit všechny přihlášené (i nepřihlášené), ale díky opravdové štědrosti a velké ochotě mnohých terciářů bylo možné všechny dorazivší (a těch bylo kolem 150) pohostit.

Závěrem zbývá už jen zopakovat to, co plyne z předchozích řádků a co na setkání několikrát zaznělo: bylo to opravdu setkání RODINY, kde každý přispěl tím, co měl. Děkujeme.

*za kazatelské středisko
Jan Jáchym Beneš*

*Záznam kázání Mons. Dominika
Duky a fotografie ze setkání na-
jdete na www.op.cz.*

Foto: fr. Šimon OP



NOVÁ ADRESA REDAKCE

Od konce října 2010 má redakce OPUSCULA novou adresu:

Nám. Chuchelských bojovníků 11/5, 159 00 Praha 5, e-mail: ester@op.cz

PŘEDPLATNÉ OPUSCULA 2010 (+ nedoplatky 2009)

Roční předplatné (11 čísel včetně poštovného) na rok 2010 činí **250 Kč**. Můžete ho uhradit složenkou nebo bankovním převodem na účet č. 122918389/0800 (ČS), var. symbol 332. Upřednostňujeme platbu bankovním převodem. **!! Prosíme odběratele o urychlené uhrazení předplatného za tento, příp. i minulý rok !!**

KALENDÁŘ AKCÍ

- **20. 11. 2010** Setkání stálého studia v Praze
- **22. 1. 2011** Setkání Kazatelského střediska v 16 hod. u sv. Jiljí.

SLUŽBY PROVINCIALÁTU

Jako číslo na provincialát použijte prosím přednostně mobilní číslo +420 602 592 174 (pevná linka/fax: 224 219 685, e-mail: provincial@op.cz). Návštěvu otce provinciála je třeba vždy domluvit předem.

STÁLÉ STUDIUM

Podzimní setkání stálého studia

Podzimní setkání stálého studia se bude konat 20. 11. 2010 v Praze v klášteře sv. Jiljí.

Na tomto setkání bude mít přednášku prof. Charles Morerod OP, rektor Papežské univerzity sv. Tomáše Akvinského (Angelicum) v Římě, na téma *Současný ateismus*. Přednášky budou italsky s konsekutivním překladem. (Další info viz str. 7)

Toto setkání je otevřené pro celou dominikánskou rodinu; pro bratry dominikány bude mít nejen studijní, ale i formačně-komunitní ráz, tentokrát odpoledne věnovaný výstavě *Hic sunt (Domini) canes* v našem

klášteře s výkladem. Předpokládaný časový průběh: dopoledne od 9.00 přednášky s diskusí, 12.15 sexta, 12.30 oběd, rekreace, 13.45 prohlídka výstavy.

Své požadavky na stravu, příp. i ubytování (s upřesněním, od kdy do kdy) hlase do 13. 11. 2010 pražskému převorovi fr. Antonínu Krasuckému: antonin@op.cz.

Fr. Damián Němec OP, regent studií

PRAŽSKÝ KONVENT

*Husova 234/8, 110 00 Praha 1
tel. 224 218 442, fax: 224 218 443
e-mail: praha@op.cz, sv.jilji@op.cz; jilji.op.cz
<http://praha.op.cz>*

Mariina legie

3. 11. 2010 – 92. výročí stržení Mariánského sloupu

14.00 výroční schůze členů Společnosti pro obnovu Mariánského sloupu (Kláster křižovníků, Platněřská 4, Praha)

15.45 bohoslužba slova (Staroměstské nám.)

16.30 modlitba růžence (chrám Matky Boží před Týnem)

17.00 mše svatá

Program duchovní hudby

1. 11. 18.30 Slavnost Všech svatých

Petr Chaloupský: Ordinarium no. 1

Lidový zpěv a moteta ze slavnosti

2. 11. 18.30 Všech věrných zemřelých

Petr Chaloupský: Missa pro defunctis (Requiem)

21. 11. 18.30 Slavnost Krista Krále

Petr Chaloupský: Ordinárium no. 2 a moteta ze slavnosti; zpívá: Schola dominicana Diriguje, varhany: Petr Chaloupský

V době adventní: Staročeské rořáty dle zpracování Dr. Orla, vždy v úterý a v pátek v 7 hod. v kapli sv. Zdislavy varhany: Petr Chaloupský

Středy 18.30 Latinská mše svatá

Gregoriánský chorál, zpívá: Schola Aegidia, řídí: Kateřina Bartošová, varhany: Petr Chaloupský

Aktuální program hudby na <http://jilji.cz>

ZNOJEMSKÝ KONVENT

*Dolní Česká 3, 669 02 Znojmo
tel., fax: 515 224 184, e-mail: znojmo@op.cz*

Dějiny a poslání dominikánského řádu

Kláster dominikánů ve Znojmě srdečně zve na přednáškový cyklus PhDr. Efréma Jindráčka, Ph.D. *Dějiny a poslání dominikánského řádu*. Přednášky se konají vždy v pátek, jednou v měsíci, a to: 26. 11. 2010 a 17. 12. 2010, v 18.45 hod. v kapitulním sále kláštera, vchod Dolní Česká 1, Znojmo.

DARY NA DOROST

Dary na dominikánský dorost je možné zasílat na úč: 6375022/2700 s vs: 367678. Všem dárcům velmi děkujeme a modlíme se za ně, aby jim Pán jejich štědrost oplatil.

fr. Cyprián OP, syndik provincie

OBLÁČKA 2010

V neděli 29. 8. 2010 přijali v klášteře v Olomouci hábit svatého Dominika bratři Metoděj (Vojtěch Němec) a Kliment (Tomáš Mikulka). Začali tím svůj roční noviciát, po jehož

skončení budou pokračovat v přípravě na kněžství.

Foto na webu op.cz

KONGREGAČNÍ SESTRY**Řeholní sliby v Bojkovicích**

S radostí v srdci a s vděčností Bohu oznamujeme všem, že dne 29. srpna 2010 v 11 hodin v kostele sv. Vavřince v Bojkovicích složily první řeholní sliby do rukou generální představené České kongregace sester dominikánek S. M. Alberta Bobálová OP a S. M. Jordána Kleinwächterová OP.

Duchovní obnova se svatou Anežkou

12.–14. 11. pro děvčata a chlapce (8–17 let) Konvent sester dominikánek, Černá 14, Praha 1; Přihlášky: SM Roberta Ševčíková OP

5. pražské sdružení laiků sv. Dominika srdečně zve všechny zájemce na svá setkání

VEČERY NAD SUMOU

Budeme se seznamovat s Teologickou sumou svatého Tomáše Akvinského formou společného čtení, výkladu a diskuze pod vedením otců dominikánů, případně jiných pozvaných odborníků. Budeme se věnovat snadnějším – méně filosofickým otázkám ze Sumy, k nimž patří především morální témata a některá tajemství Kristova života.

Setkání se bude konat **každé třetí úterý v měsíci** po večerní mši svaté a nešporách u sv. Jiljí ve velké hovině.

Poprvé se sejdeme **v úterý 16. 11.** Na program je úvodní seznámení se Sumou, s jejím obsahem, strukturou a metodou. Zbyde-li čas, budeme se věnovat otázce ST III, 28 – O panenství Panny Marie.

HIC SUNT (DOMINI) CANES

– *Všem na očích, a přesto skrytí* –



Cortuum s. r. o. a Klášter dominikánů Praha si Vás dovolují pozvat na výstavu věnovanou devíti stoletím historie a života kapituly a dominikánského kláštera u sv. Jiljí na Starém Městě pražském.

Výstava je otevřena denně; v letní sezoně (duben až říjen) od 9 do 18 hodin; v zimní sezoně (listopad až březen) od 9 do 17 hodin.

Přednáškový cyklus k výstavě *Hic sunt (domini) canes*

Společnost Cortuum s.r.o. a Klášter dominikánů Praha pořádá přednáškový cyklus k výstavě *Hic sunt (domini) canes*. Přednášky se konají vždy v úterý od 17 hod. v barokním refektáři dominikánského kláštera.

Svět českých a moravských dominikánek od středověku po novověk

9. 11. 2010 o životě a působení mnišek kazatelského řádu nejen v Praze u svatě Anny – PhDr. Mgr. Tomáš ČERNUŠÁK, PhD

Dominikánské mnišky měly v období od 13. do 18. století v českých zemích několik přísně uzavřených komunit, jejichž úkolem bylo – podle intencí zakladatele řádu svatého Dominika – podporovat svou modlitbou činnost dominikánských bratří. Přes jejich oddělenost od světa se těchto komunit dotkly různé dobové změny – některé měly počátek v hnutí „apoštolské chudoby“, musely se potýkat s úpadkem observancí i snahou o vnitřní reformu, válečnými událostmi a šířením myšlenek reformace, zápasit s modernizačními reformami habsburských panovníků.

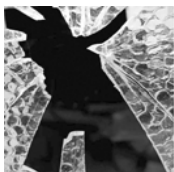
Dominikánský klášter na Starém Městě – vidět a porozumět

7. 12. 2010 zasvěcená prohlídka kláštera a kostela sv. Jiljí včetně míst méně známých – Ing. Petr MACEK, PhD (sraz v barokním refektáři, poté komentovaná prohlídka)

Každé místo má svoji historii, která se stále odráží v jeho jedinečné podobě. Působivý areál dominikánského kláštera sv. Jiljí vznikl za zcela konkrétních okolností na zcela konkrétním místě. Dobové představy a ideály se odrazily ve výsledné podobě budov, které jsou jejich hmotnými svědky. Jednotlivé fáze se na sebe postupně vršily, vedly spolu spor i dialog. Někdy jsou tyto stopy patrné první pohled, jindy je musíme obtížně hledat v některých zdánlivě nevýznamných detailech. Na tyto skutečnosti se zaměří netradiční prohlídka konventu i klášterního kostela.

více na www.vystava-dominikani.cz

SOUČASNÝ ATEISMUS



Charles Morerod OP

přednáškový blok s diskuzí

klášter dominikánů u Sv. Jiljí v Praze

barokní refektář, Jilská 7a

sobota 20. listopadu 2010 od 9 do 12 hodin

Ateismus je v mnoha zemích předmětem široké medializace a je rozšířený ve všech společenských vrstvách. Argumenty na jeho podporu mají různou platnost a hodnotu. Na síle ovšem částečně nabývají díky tomu, že ze strany věřících chybí kvalifikované odpovědi. Přednáška a debata představí nové podoby ateismu a přiblíží současný stav diskuze o tomto mnohotvárném fenoménu. Překlad z italského bude zajištěn. Setkání pořádá Generální studium České dominikánské provincie s podporou revue *Salve* a KTF UK.

Charles Morerod OP (*1961), dominikán původem ze Švýcarska, formací filozof, je v současnosti rektorem Papežské univerzity sv. Tomáše v Římě známé jako Angelicum. Je generálním sekretářem Mezinárodní teologické komise, byl členem Mezinárodní anglikánsko-římskokatolické komise. Jako teologický poradce se účastnil rozhovorů mezi Svatým stolicem a Bratrstvem sv. Pia X. a aktivně pracuje v dalších oblastech ekumenického a mezináboženského dialogu. Je šéfredaktorem revue *Nova et Vetera* a autorem četných odborných i popularizačních článků a knih.

UZDRAVENÍ MINULOSTI?

Debatní večer

Klášter dominikánů u Sv. Jiljí v Praze, barokní refektář, Jilská 7a

čtvrtek 25. listopadu 2010 od 19.30 hodin

Minulé události ovlivňují naši přítomnost. Vypořádat se s negativním dopadem negativních činů našich předků je duchovním úkolem každého člověka. Věnujeme tomu dnes dostatečnou pozornost? Škála reflexe vlastní minulosti je velice široká, sahá od společných prohlášení politiků až k různým pseudoreligiózním postupům, přes kritický pohled historiků a úvahy filozofů a teologů. V církevním prostředí se uchází o místo praxe „uzdravování rodových kořenů“. U kulatého stolu budou na tato témata diskutovat:

Mons. ThLic. Dominik Duka OP, arcibiskup pražský, odborným zaměřením biblista.

PhLic. Kateřina Lachmanová, ThD, teoložka věnující se spirituální teologii, psychologii a psychoterapii. Vyučuje pastorální předměty na KTF UK v Praze.

Benedikt Mohelník OP, ThD, teolog věnující se především teologii svátostí, kterou vyučuje na KTF UK v Praze. Řeholní kněz dominikánského řádu.

PhDr. Jaroslav Šturma, dětský klinický a poradenský psycholog, psychoterapeut a supervizor, zakladatel Dětského centra Paprsek. Vyučuje na katedře psychologie Filozofické fakulty UK.

Prof. Ladislav Tichý, specialista na Nový zákon se zaměřením na listy sv. Pavla, katolický kněz vyučující na Teologické fakultě UP v Olomouci.

Diskuzi moderuje **MUDr. Mgr. Lukáš Fošum OP**, původní formací lékař, mladý teolog se zájmem o teologickou etiku. Řeholní kněz dominikánského řádu.

KATOLÍCI ZA DRUHÉ REPUBLIKY

Debata nad knihou Jaroslava Meda *Literární život ve stínu Mnichova (1938–1939)* za účasti arcibiskupa Dominika Duky OP a Jaroslava Šebka



Praha: Centrum teologie a umění ve spolupráci s Českou dominikánskou provincií pořádají ve čtvrtek 4. listopadu 2010 v 19.30 v barokním refektáři dominikánského kláštera u Sv. Jiljí debatu nad knihou literárního historika Jaroslava Meda *Literární život ve stínu Mnichova (1938–1939)* (Academia 2010), které se vedle autora zúčastní arcibiskup Mons. Dominik Duka OP a historik doc. Jaroslav Šebek. Debatu moderuje redaktor revue *Salve* Martin Bedřich.

Nová kniha známého literárního historika Jaroslava Meda, zabývající se literárním životem za druhé republiky, tedy vztahy spisovatelů a publicistů k dramatickým společenskohistorickým událostem v Čechách na sklonku období

demokracie a v předvečer druhé světové války, ukazuje mimo jiné na výjimečné postavení katolicky orientovaných autorů, pro něž měly dramatické události dané doby mnohem komplexnější značení. Katoličtí intelektuálové v období první republiky soustavně poukazovali na postupně se hromadící problémy liberální demokracie a kapitalismu, na sociální nespravedlnost, polemizovali se světonázorem T. G. Masaryka, kladli otázky po smyslu vlastenectví atd. Jak působení katolíků v předvečer a pak i v době „národní katastrofy“ hodnotit? Jaká témata tehdejší doby jsou pro nás stále aktuální? Jakým způsobem postoje za druhé republiky ovlivňovaly vztah církve a společnosti po zbytek 20. století? Na tyto a další otázky budou hledat odpovědi spolu s autorem knihy arcibiskup Dominik Duka a historik Jaroslav Šebek.

Doc. Jaroslav Med, CSc. (* 1932) je literární historik zabývající se soustavně především českou spirituálně laděnou poezií a prózou 20. století. Je dlouholetým pracovníkem Ústavu české literatury AV ČR, přednáší na KTF UK v Praze, pravidelně přispívá do kulturní přílohy Katolického týdeníku *Perspektivy*. Je editorem děl např. Jana Zahradníčka a Bohuslava Reynka a mimo jiné autorem monografie *Spisovatelé ve stínu* (1995, rozš. 2004), souboru studií *Od skepse k naději* (2006) a knihy rozhovorů *Texty mého života* (2007, s A. Palánem a J. Paulasem).

Doc. Jaroslav Šebek, Ph.D. (* 1970) je pracovníkem Historického ústavu AV ČR. Zabývá se politickými, sociálními a ideovými dějinami meziválečného Československa, česko-německými vztahy ve 20. století, problematikou antidemokratických hnutí a českými církevními dějinami. Přednáší na FF UK v Praze, je mimo jiné autorem knihy *Mezi křížem a národem* (2006) o politickém katolicismu sudetských Němců mezi válkami.

Mons. Dominik Duka OP (* 1943) je dominikán a od roku 2010 pražský arcibiskup.

www.op.cz

NABÍDKA MEDAILONU SVATÉHO DOMINIKA

Na základě úspěšně zrealizované zakázky pro pražského arcibiskupa si dovoluji nabídnout celé dominikánské rodině možnost výroby medailonku s podobiznou svatého Dominika. Na rozdíl od doposud vyráběných ze slitiny zinku nebo hliníku jsem schopen nabídnout kvalitní medailonek v provedení stříbro, event. zlato (dle druhu upomínky). Předběžná kalkulace (dle odebraného množství) ve stříbře: menší medailonek od 180,- Kč, větší od 350,- Kč.

V případě Vašeho zájmu jsem schopen vyrobit medailonek i s jakýmkoli jiným námětem.

*Pavel Šrytr, zlatník, stříbrník
člen Laického sdružení sv. Dominika
e-mail: zlatnictvi.srytr@centrum.cz
tel.: +420 602 429 510, <http://www.zlatnictvisrytr.cz>*



PROSBY O MODLITBY

- ❖ za nového magistra řádu fr. Bruna Cadoré
- ❖ za pražského arcibiskupa Mons. Dominika Duku OP
- ❖ za otce provinciála fr. Benedikta OP a bratry zastávající provinční officia
- ❖ za projekt přestavby pražského kláštera
- ❖ za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ❖ za naše bratry a sestry, kteří kdekoli na světě trpí kvůli výkonu své služby
- ❖ za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ❖ za projekt křesťanského knihkupectví OLIVA
- ❖ za nemocné členy, příbuzné a přátele dominikánské rodiny
- ❖ za naše bratry a sestry působící ve školství
- ❖ za naše bratry studenty ve Francii
- ❖ za znojemské mnišky, které hledají nový příbytek
- ❖ za projekt kláštera mnišek v Praze-Lysolajích
- ❖ za rozvoj teologie a křesťanské filosofie na Teol. fakultě v Č. Budějovicích
- ❖ za Postupovy v jejich těžké životní situaci
- ❖ za bratra Jana Pavla z LSSD, který je vážně nemocen

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

(1. všeobecný, 2. misijní, 3. národní)

Denní modlitba: Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den. Přináším ti v něm své modlitby, práce, radosti i utrpení ve spojení s Ježíšem Kristem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje oběť sebe samého za záchranu světa. Duch svatý, který jej vedl, kéž je i mým průvodcem a vyzbrojí mě silou pro svědectví o tvé lásce. To vše přináším jako svou nepatrnou oběť, spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, zvláště na úmysly, které nám předkládá Svatý otec a naši biskupové pro tento měsíc.

Listopad

1. Aby oběti drog nebo jiných forem závislosti nacházely díky podpoře křesťanského společenství a v moci našeho zachraňujícího Boha sílu k radikální změně života.
2. Aby se misijní činnost církvi v Latinské Americe v duchu výzvy svých biskupů rozšířila na celý kontinent a stala se součástí celosvětového misijního poslání Božího lidu.
3. Za stále překonávání sklonu k lhostejnosti a za citlivou spoluúčasť na všech bolestech našich blízkých i vzdálených bratří a sester.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SVATÉHO DOMINIKA

NOVÝ KONTAKT NA PROVINČNÍ MODERÁTORKU

Dagmar Ester Kopecká, Nám. Chuchelských bojovníků 11/5, 159 00 Praha 5

e-mail: ester@op.cz

ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

MS HRADEC KRÁLOVÉ (*představený Jiří Martin Faltys*)

Dne 16. října 2010 složili doživotní sliby bratři Jiří Martin Faltys a Pavel Zdislav Šrytr. Slavnost se konala ve farní kapli Panny Marie Bolestné ve Sloupnici u asistenta našeho sdružení. Zároveň proběhla volba nového představeného, kterým se stal bratr Jiří Martin Faltys. Zároveň jsme se dohodli, že setkání se budou konat každou druhou středu v měsíci v 17 hodin ve Sloupnici na faře.

MS OLOMOUC (*představená Zdislava Kvapilová*)

<http://opolomouc.googlepages.com>

13. 11. 2010 Setkání v klášteře

27. 11. 2010 Pletení adventních věnců v klášteře

11. 12. 2010 Setkání v klášteře – adventní rekolekce

MS PLZEŇ (*představený Jan Vincenc Horáček*)

Společná setkání každé první úterý v měsíci od 16.00 do 17.30 h. Program: společná modlitba, četba Stanov a Partikulárních směrnic, formační přednáška či rozhovor, liturgie hodin (nona). Po setkání je možno účastnit se s farností modlitby růžence, mše svaté (18.00) a nešpor.

Pozor změna! Protože 2. listopadu 2010 je vzpomínka na všechny věrné zemřelé (dušičky), tak bude příští schůzka terciářů o týden posunuta, sejdem se tedy až 9. listopadu 2010 od 16.00 hodin. Srdečně zveme! (www.pmr.op.cz)

MS 3. PRAŽSKÉ (*představený Petr Ondřej Chaloupský*)

V listopadu se sejdem v pondělí 22. 11. 2010. Setkání na téma „Scholastika v dějinách řádu“ bude moderovat P. Josef Slámečka.

Informace o společných setkáních najdete na www.laici3ps.op.cz.

MS 4. PRAŽSKÉ (*představená Miloslava Anna Zásmětová*)

Další setkání našeho sdružení proběhne v sobotu 6. listopadu 2010.

MS 5. PRAŽSKÉ (*představený Jan Jáchym Beneš*)

Od listopadu 2010 se mění termíny i forma setkání. Nadále se budeme scházet pouze jednou měsíčně – každé třetí úterý v měsíci po nešporách u sv. Jiljí ve velké hovorně. Více informací na str. 5 – Večery nad Sumou.



NAKLADATELSTVÍ KRYSTAL OP

Krystal OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 224 237 750

<http://krystal.op.cz>; e-mail: krystalop@volny.cz

Nakladatelství Krystal OP publikuje teologickou, duchovní a filosofickou literaturu. Je svázáno s dominikánským řádem a sídlí v pražském dominikánském klášteře.

Nakladatelství se snaží, stejně jako řád bratří dominikánů, sloužit slovem k poznání pravdy. Navazuje na prvorepublikovou dominikánskou edici stejného jména. Chcete-li nakladatelství Krystal OP finančně podpořit, můžete tak učinit prostřednictvím účtu Provincie řádu bratří Kazatelů: 6375022/2700, var. symbol 5797825. Předem děkujeme za Váš dar. Jedná se o položku odčitatelnou z daní. Potvrzení na požádání vystavíme.

Jeruzalémská bible má nové webové stránky

Vydání českého překladu Jeruzalémské bible, od něhož uplynul už téměř celý rok, vzbudilo velký zájem mezi čtenáři všech kategorií. Dominikánské nakladatelství Krystal OP proto 30. září 2010, v den svátku patrona biblického bádání svatého Jeronýma, spustilo nové internetové stránky věnované Jeruzalémské bibli. Na novém webu se návštěvník seznámí s historií Jeruzalémské biblické školy a dozví se, jak vznikala tento jedinečný francouzský překlad Bible. Dále zde nalezne obsáhlou stať věnovanou českému překladu Jeruzalémské bible, jejím českým překladatelům a překladatelským postupům. Vydání překladu Jeruzalémské bible vyvolalo v mnoha médiích vlnu ohlasů, které jsou na stránkách shromážděny.

Jeruzalémskou bibli si též můžete virtuálně prohlédnout a objednat její nejrůznější knižní varianty. V těchto dnech vycházejí její dvě nové verze.

Nové přehledné a elegantní internetové stránky naleznete na adrese:
www.jeruzalemskabible.cz.

Eva Fuchsová, Krystal OP

PŘIPRAVUJEME

Tomáš Akvinský: Rozprava s řeckými teology (Contra errores Graecorum)

Tomáš Akvinský: Kompendium teologie

Tomáš sám prezentuje toto dílo jako stručné shrnutí toho, co je pro víru podstatné a co je nutno mít neustále před očima. Stěžejním schématem výkladu je trojice víra – naděje – láska, tedy božské ctnosti. Tomáš se však ve svém pojednání důkladně věnuje jen první z nich: od Kristova smyslově dostupného lidství se dostává k tomu, co je na tomto světě vidět pouze očima víry a k čemu dospějeme jako k definitivnímu cíli našeho života ve věčnosti.

Tomáš Akvinský: O separovaných substancích

V první části se Tomáš pokouší shrnout a kriticky posoudit to, co o separovaných substancích (andělech) soudili různí filosofové od samého počátku filosofie až do Tomášovy doby. Ve druhé, nedokončené části traktátu vykládá Tomáš katolickou nauku o andělech, která je založena na Písmu svatém, na učení církevních otců a především na odkazu Dionýsia Areopagity. Vyjde v prosinci 2010 v řadě Akvinata.

**KNIHKUPECTVÍ OLIVA**

Jilská 7, 110 00 Praha 1, tel. 606 657 544, <http://oliva.op.cz>
e-mail: knihy-oliva@quick.cz, Otevřeno: Po-Pá 10-18 hod.

Knihkupectví, které se nachází v komplexu pražského dominikánského kláštera, nabízí kompletní produkci nakladatelství Křystal OP a nejúplnější nabídku literatury a časopisů z oblasti křesťanství, judaica, pravoslavi. Najdete zde rovněž historickou a filosofickou literaturu. Novinky a kompletní nabídku naleznete v našem internetovém knihkupectví <http://oliva.op.cz>. Chcete-li být

pravidelně informováni o novinkách, napište nám: <mailto:knihy-oliva@quick.cz>. Těšíme se na Vaši návštěvu a objednávky!

NOVINKY**Gertrud von Le Fort: Poslední na popravišti a jiné novely**

Kniha novel a povídek jedné z nejznámějších katolických spisovatelek 20. století.
KN, Váz., 125 str., 179 Kč

Eva Večerková, Věra Frolcová: Evropské Vánoce

Vánoční svátky v tradicích lidové kultury.
Vyšehrad, váz., 516 str., 598 Kč

Petr Sláma: Tanu Rabanam. Antologie rabínské literatury.

Vyšehrad, váz., 547 str., 498 Kč

Tomáš Špidlík: Řehoř Naziánský. Úvod ke studiu jeho duchovní nauky.

Refugium, váz., 326 str., 300 Kč

Václav Ventura: Spiritualita křesťanského mnišství 2 – 3

Benediktinské arcioptství, váz., 455 str., 480 Kč

Petr Vrbacký: Vhůru k vodám. Adventní a vánoční promluvy.

KN, brož., 103 str., 129 Kč

Jaroslav Med: Literární život ve stínu Mnichova /1938–1939/

Academia, váz., 340 str., 285 Kč

RES CLARITATIS. Svět katolickými očima

*Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, redakce@claritatis.cz
<http://res.claritatis.cz>, číslo účtu: 2400089111/2010*

RC MONITOR – publicistický čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Periodikum je distribuováno zdarma; jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplat'. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010.

objednávky: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, redakce@claritatis.cz

pravidelné zaslání zpráv e-mailem: registrace na <http://res.claritatis.cz>

RCM 31/2010 (vydáno 17. 10. 2010)

Z obsahu: Nejlepší příklad pro novou generaci? Věnovat nemocným blízkost a čas; Misijní neděle; Oceněné vraždy aneb Nobelova cena za nejméně 15 milionů obětí; O smyslu a budoucnosti křesťanské politiky; Segregace děti a matek; Jack Kevorkian a Peter Singer: Obchodníci se smrtí; Žít v pravdě: Náboženská svoboda a poslání katolíků v novém řádu světa.

RCM 32/2010 (vydáno: 31. 10. 2010)

Z obsahu: Další dějství reformy; Přednáška mons. Chaputa na Slovensku; Proč máme nárok na výhradu svědomí?; Jazyk a totalitarismus; Rozhovor s Annou Brychtovou (VORP); Požadujeme právo vychovávat vlastní děti po svém (a nikomu totéž právo nebereme); Kterou cestou jít?

JUBILEA BRATŘÍ A SESTER

4. 11.	Fr. Jan Rajlich (Jablonné v P.)	56. narozeniny
5. 11.	Fr. Benedikt Mohelník (Praha)	40. narozeniny
9. 11.	S. M. Břetislava Holubníčková (Střelice)	90. narozeniny
10. 11.	S. M. Diana Dvořáková (Brno)	52. narozeniny
13. 11.	S. M. Antonína Benešová (Střelice)	84. narozeniny
17. 11.	S. M. Slavomíra Měřičková (Praha)	80. narozeniny
23. 11.	S. M. Jacka Křižanovská (Praha-Lysolaje)	44. narozeniny
26. 11.	S. M. Pavla Dobalová (Praha-Lysolaje)	57. narozeniny
27. 11.	S. M. Kateřina Jochcová (Bojkovice)	52. narozeniny

Všem jubilantům blahopřejeme a vyprošujeme Boží požehnání.

HLEDÁNÍ BOHA. KONTEMPLATIVNÍ MODLITBA V DOMINIKÁNSKÉ TRADICI

Paul Murray OP

*Nakladatelství Krystal OP vydalo v říjnu 2010 knihu anglického dominikána Paula Murraye OP *Nové víno dominikánské spirituality*. Jako přídavek k tomuto titulu přinášíme od téhož autora kázání na podobné téma, jako je kniha sama.*

Dovolte mi, abych začal tím, že vám přiblížím scénu z jednoho filmu, který jsem viděl už před mnoha lety. Hlavní představitel se z nějakého důvodu domníval, že je Bůh. Pokud si dobře vzpomínám, tak šel ve filmu v jednu chvíli k psychiatrovi a vidíme jej pohodlně nataženého na pohovce. Psychiatr se ho ptá: „Kdy jste si poprvé představil – tedy *uvědomil* – že jste Bůh?“ A on říká: „No, řeknu vám to, doktore. Jednou jsem se modlil, a najednou mi došlo, že mluvím sám k sobě!“

Ta anekdota je přesná a výmluvná. Zasmějeme se jí – to dozajista –, ale také nás přiměje k zamyšlení. Co se přesně děje, když se modlíme, když Boha hledáme v modlitbě? Zjišťujeme třeba od samého počátku, že Bůh, se kterým se setkáváme, nás překvapuje? Pokud jsme věrni povolání ke kontemplaci, proměňuje modlitba zásadně naše myšlenky a city? Je tato proměna bolestná, nebo radostná? Když se modlíme, čekáme, že budeme trvale pociťovat Boží přítomnost? Nebo máme čekat, že podstoupíme zkušenost „temné noci“? Bude se nám v jednu chvíli zdát, že Bůh úplně zmizel? Je tedy kontemplativní modlitba nadobře obtížná, nebo je snadná jako dýchání?

Hledáním Boha v modlitbě se zvlášť názorně zabývá kázání, které ve 14. století sepsal německý dominikánský mystik a kazatel, bl. Jan Tauler. Tauler přistupuje k tématu tak, že se zamýšlí nad úryvkem z Lukášova evangelia, který obsahuje tři z nejslavnějších Ježíšových podobností, tedy o dobrém pastýři, o ztracené minci a o marnotratném synovi. „Dnešní evangelium,“ praví Tauler, „vypráví o ženě, která ztratila peníz, a tak zažehla lucernu a začala jej hledat.“ Tauler říká, že žena ve velkých obavách „obrátila při hledání mince dům vzhůru nohama“. Ale my se ptáme, co tohle „hledání“ znamená v kontextu duchovního života. Podle Taulera se to především vztahuje ke dvěma nejobvyklejším způsobům, jak lidé hledají Boha: „aktivnímu“, který znamená vnější konání určitých náboženských úkonů a dobrých skutků, a „pasivnímu“, který je počátkem cesty do nehlubšího nitra. Tauler píše: „Musíme se sami ponořit do svého nitra, do té největší hlubiny, a hledat tam Boha, jak nám přikázal, když pravil: ‚Boží království je uprostřed vás‘.“

Zdá se, že již tento krátký Taulerův úryvek o tom, co znamená „hledání“ v duchovním životě, dává celkem úplnou představu, jaké místo bude v tomto životě hledání zaujímat. Ale ve skutečnosti nás ten nejdůležitější Taulerův postřeh o tomto „hledání“ teprve čeká. Až dosud jsme v tomto kázání slyšeli hlavně o *našem* hledání Boha. Ale Tauler nyní pokračuje o jiném, mnohem důležitějším „hledání“. Již dříve poznamenal, že to byla sama Věčná Moudrost, kdo „zažehl lucernu“. A nyní praví: „Jakmile vstoupíme do svého domu,

abychom tam hledali Boha, Bůh začne hledat nás a dům je vzhůru nohama. Počíná si stejně jako my, když něco hledáme, odhazuje jednu věc po druhé, dokud nenajde, co hledal. “Pak náhle zjistíme, že cílem našeho hledání Boha a našeho hledání moudrosti není jakási pasivní božská pravda, cosi, co bychom byli schopni posoudit a obsáhnout vlastním rozumem a jaksí po svém, ale spíše cosi vskutku *nepostižitelného*, tajemství lásky, jemuž náš rozum může porozumět jen stěží, naléhavá pozornost k našim nejzákladnějším lidským potřebám a touhám, božský soucit a péče i o ty stránky našeho života, které se nám jeví jako zcela beznadějná a úplně ztracené.

Dominikánská kontemplativní modlitba se zaměřuje na Boží přirozenost tak, jak se zjevuje v modlitbě, a na to, co bychom mohli nazvat spíše *objektivním* tajemstvím milosti, než interesantněji, ale mnohem *subjektivněji*, stupni a stavy psychologicko-spirituální zkušenosti. Tato forma křesťanské kontemplace je především radostnou a vděčnou reakcí víry na tajemství Boží lásky zjevené v Kristu. Jeden zvlášť pěkný příklad takové modlitby najdeme ve spisech Kateřiny Sienské, dominikánské světice a mystičky ze 14. století. Když se jednou modlila, ohromila ji myšlenka, jak Bůh vášnivě a s láskou hledá ty, kdo od něj utekli a teď jsou z nich ti nejslabší, nejztracenější, ti, kteří nejvíce potřebují jeho milosrdenství. Kateřina volá:

„Ó věčný Otče!... Ó věčná moudrosti... Ó věčné milosrdenství! Ó naději a útočiště hříšníků!... Ó ty bláznivě milující! Skutečně potřebuješ své stvoření? Zdá se mi, že se chováš, jako bys bez něj nemohl žít... Proč tedy tak blázníš? Protože ses zamiloval do toho, cos stvořil! Máš z toho takovou radost a požitek, jako by ses opil pro jeho spásu. Utíká od tebe a ty se jej vydáváš hledat. Bloudí a ty jej přitahuješ k sobě. Oděl ses v naše lidství a přiblížil ses tak, že už to víc nešlo.“

Zdá se, že Kateřininy myšlenky a pocity zachycené v tomto úryvku pouhým jejím nadšením doslova zapalují. Když si vypůjčíme obrat od básničky Mary Oliver, tak můžeme říci, že je uchvávena kontemplací Boží lásky jako „nevěsta zasnoubená s úžasem“. Ale je nutno poznamenat, že Kateřinina mystika není jen pouhým psychologickým nadšením. Jakkoli hluboké je její vytržení, jako zde, nikdy nezapomíná na potřeby svých bližních a zvlášť na potřeby těch zbloudilých a trpících. Její mystika je jednou z jejích služeb světu a jednou ze služeb církvi. Boží láska, kterou Kateřina zakoušela v modlitbě, ta neúnavná, hledající láska, v neobyčejné míře utvářela způsob, jak se Kateřina vztahovala ke svým současníkům, které viděla beznadějně bloudit či trpět. V této souvislosti stojí zvlášť za pozornost jeden z jejích dopisů. Kateřina jej napsala bujnému, horkokrevnému, mladému šlechtici ze Sieny, který se jmenoval Francesco Malevolti. Když se setkali poprvé, žil Francesco, dle vlastních slov, „smilně a bezudně, v bídných rozkoších světa a těla,“ choval se, jak říká, „jako kdybych nikdy neměl umřít, ze všech sil jsem se lehkomyšlně nořil do nemírné chlípnosti“. Avšak jediné setkání s Kateřinou úplně změnilo jeho pohled na život: Francesco se obrátil a stal se jak přítelem, tak učedníkem mladé vizionářky. Ale jeho dobré úmysly, ač byly upřímné, nebyly natolik silné, aby mu pomohly projednou a navždy přemoci staré návyky. Jednou, když Kateřina

odjela na delší čas ze Sieny, upadl Francesco do svých starých zvyků. Protože pak byl zmatený a styděl se, snažil se ze všech sil Kateřině po jejím návratu vyhnout. Ale Kateřina, bezpochyby pobízena věděním, jehož se jí dostalo v kontemplativní modlitbě – kdy rozjímal o lásce Boží a o tom, jak o nás tato láska usiluje, ač se snažíme jejímu naléhání a nárokům uniknout –, se nepřestala na svého přítele ptát a hledat jej. Tehdy Francescovi napsala pozoruhodný dopis, jenž čerpá svou sílu a dojemnost ze dvou Ježíšových podobností patnácté kapitoly Lukášova evangelia, o dobrém pastýři a marnotratném synu:

„Drahý a více než nejdražší synu v Kristu... zdá se, že ďábel Tě dobře ukryl, protože nechce, abys byl vůbec kdy nalezen. Já, tvoje ubohá matka, jsem Tě všude hledala, posílala pro Tebe a ráda bych Tě objala ve svém ztrápeném náručí, které tolik soucítí s Tvou duší... Tak otevři oči svého rozumu, nejdražší synu, vzhleďni z temnot. Poznej svou vinu, ale nikoli se zmatkem v duši, ale s poznáním sama sebe a s důvěrou v Boží dobrotu... Mrhal jsi milostí, kterou Ti Tvůj nebeský Otec dal, takže číš totéž, co činil marnotratný syn, který v hýření promrhal veškerý svůj majetek. Když na něj přišla nouze, poznal svou chybu a běžel ke svému otci pro slitování. Takže číš teď totéž, protože jsi ubohý a núzný a tvá duše umírá hlady... Nedovol ďáblu, aby Tě klamal, ať už strachem nebo studem... Pojď, pojď, nejdražší synu. Ach smím Tě nazývat drahým, protožeš mě stál mnoho slz a mnoho potu a starostí.“

Kdo by odolal takové prosbě? Francesco hned šel a setkal se s Kateřinou, i když nikoli, jak říká, bez velkého strachu a studu. „Ale ona mě přijala, jako nejlaskavější a nejsladší matka, s radostnou tváří, nesmírně mě povzbudila v mé slabosti. A za pár dní, když jsem k ní přišel zas, a jedna z jejich panen jí poněkud hašteřivě prozradila, že nejsem zrovna stálý, odvětila s úsměvem: ‚Nevadí, sestry... Vložím na něj takový (manželský) chomout, že se z něj už nikdy nevysmekne.‘ A od té doby mám ženu a děti. Tenkrát jsme se se sestrami těmto slovům zasmáli, já se pak oženil, a ani jeden z nás si na tu půtku už potom nevzpomněl.“

Francescův příběh našťestí dobře dopadl. Vlastně se čte skoro jako podobenství: ztracený přítel objevený jako ztracený peníz, ztracená ovce, ztracený syn. Kateřinin soucit a radost z Francescova návratu, a to, jak se jejím slovům přátelé zasmáli, pramení z čehosi mnohem hlubšího než z pouhé radosti a ze šťastné povahy. To, co zde při této příležitosti tryská na povrch a vyvolává takovou rozkoš, je radost, která pramení především z poznání Boží přirozenosti a záměrů, poznání, kterého Kateřina dosáhla za dlouhá léta oddané modlitby a kontemplace. To, čeho jsme pak svědky ve vyprávění o Kateřině a Francescovi, není jen příkladem hlubokého středověkého přátelství. Kateřinino nevšední nasazení, kterým odpovídá na Francescovu nouzi a bezbrannost, jejímiž jsme svědky, není ničím jiným než kontemplací v akci.

Tato téměř nutková potřeba předávat druhým to, k čemu jsme sami dospěli v rozjímání, je nebo by měla být důležitým rysem každého dominikána. Můžeme tvrdit, že už schopnost kontemplant v modlitbě dobrotu, krásu a pravdu Boží je něco úžasného. Ale

ještě úžasnější je, jak nám v *Sumě teologie* připomíná svatý Tomáš Akvinský, napřed kontemplotvat a pak druhým předávat to, co jsme v kontemplotaci přijali. Kdyby se nás dnes někdo zeptal, co dostáváme v kontemplotativní modlitbě, možná bychom si nejprve vzpomněli na to malé, krásné slůvko, které je mottem dominikánského řádu, na slovo *Veritas* čili Pravda. Ale je zde ještě jedno slovo, které si zasluhuje téměř tutéž pozornost, zvláště když něco víme o zkušenosti dominikánských kazatelů s modlitbou v průběhu staletí. Je to slovo *radost*. O svatém Dominikovi čteme: „Někdy se zdálo, především podle toho, jak vypadal [když klečel na modlitbách], jako by duchem pronikl do nebe, pak náhle zazářil radostí.“ Zase jinde čteme, že „jeho tvář vždy zářila“ a že „byl tak radostný, že snadno získával druhé“.

Leč v naší duchovní tradici nebyvala taková radost vždy přijímána jako příznak svatosti. Například ve středověku taková Mechtilda z Magdeburgu shledávala smích nejen pošetilým, ale dokonce hříšným. Její názor změnilo až vidění, které měla ve svátek sv. Dominika. Podle jejího líčení se jí v tomto vidění dostalo od Pána objasnění – a ta věta stojí za zapamatování –, že „kdykoli se Dominik smál, smál se z čiré radosti z Ducha svatého“. Řekl bych, že neméně pozoruhodné je poznání o radosti a o Bohu, jehož se v kontemplotaci dostalo dominikánskému mystikovi Mistru Eckhartovi. Občas se mu zdálo, že se jen stěží ubrání, aby se s druhými nepodělil o to, k čemu právě dospěl. Například v jednom ze svých kázání vysvětluje: „Nyní bych rád řekl něco, co jsem ještě nikdy neřekl. Bůh má radost ze sebe samého. Radost ze sebe samého zahrnuje i radost ze všeho stvoření.“ A dále, na jiném místě, jde Eckhart dokonce tak daleko, že mluví o smíchu v samém srdci Trojice: „Otec se usmívá na Syna a Syn na Otce a ten úsměv přináší potěšení a to potěšení zas přináší radost a radost zase přináší lásku.“

Nesmírné štěstí, lehkost ducha, veselí, radost – to jsou některá ze slov a obrátů, která nám vytanou na mysli, když uvažujeme o kontemplotativní modlitbě v dominikánské tradici. Proto nás nepřekvapí, že autor dominikánského kázání ze 13. století důrazně tvrdí: „Modlitba je snadné zaměstnání!“ Po sedmi staletích tato věta náhodou zazněla znova, téměř slovo od slova, v kázání, které zde v Anglii pronesl jeden dominikán ze zdejší provincie. A co bychom z toho tedy měli vyvodit? Je to skutečně tak, že kontemplotativní modlitba je tak snadná a přirozená jako dýchání? Neklade na nás žádné obrovské či strašlivé nároky? A není zde tedy nic takového jako třeba dominikánská „temná noc“?

Temná noc! To dozajista není obrat, který bychom dnes spojovali s robustním a radostným dominikánstvím. Zdá se, že spíše patří ke kontemplotativnímu stylu života, mnohem introvertnějšímu a intenzivnějšímu – a také spojenému s mnohem větším úsilím – než k běžné duchovní cestě většiny dominikánů. To, co se nám vybaví, když se zamyslíme nad dominikánskou moudrostí nebo dominikánským kázáním, není všepohlcující temná duchovní propast – tedy určitě ne „temná noc“ –, ale spíše jisté světlo porozumění a dychtivá, ale poklidná znalost Slova, záře pravdy. Nicméně bez ohledu na to, jak přesná tato znalost může vůbec být, je zde ještě jen rys modlitby a kontemplotace, jak Jan Tauler poznamenává v jednom ze svých kázání, jenž nelze pominout. Jakmile se poddáme rytmu či síle Boží milosti, k vlastnímu překvapení zjistíme, že se našich duší a srdcí zmocňuje touha po novém a radikálním hledání. A jde o takové působení milosti,

kteřé rázem bourá mnohé, pokud ne *veškeré*, staré způsoby našeho myšlení a cítění. Jak říká Tauler ve svém kázání: „Jakmile vejdem do svého domu, abychom tam hledali Boha, Bůh naopak začne hledat nás a převrátí dům vzhůru nohama.“

Náš „dům“, sama naše přirozenost, na tomto stupni, ať už se cítí zasažena působením milosti jakkoli hluboce, tím samozřejmě není zničena, ale spíše, jak připomíná Akvinský ve svém díle, prostě *zdokonalena*.

Nicméně samotné „zdokonalování“ naší přirozenosti, které je nakonec jejím osvobozením, jenž je samozřejmě jen k našemu dobru, je tehdy také nezbytně bolestivé. Podle svatého Tomáše, i když je naše mysl podivuhodně ozářena novým životem v milosti, sami zjišťujeme, že se paradoxně nacházíme v „jisté temnotě nevědomosti“ a téměř ve stavu „zmatení“ co do poznání Boha. Když se pokoušíme mluvit o Bohu, naše řeč, říká svatý Tomáš, často zní jako mluva „nějakého kokty“. Ke konci jeho života umlklo i „koktání“ samého Akvinského, ačkoli víme, jak brilantní bylo. Nebylo tomu tak samozřejmě proto, že by už neměl co říci, ale proto, že tajemství, které zakoušel v kontemplaci, přesahovalo všechna lidská slova, všechny lidské představy. Bratru Reginaldovi, který jen stěží mohl uvěřit, že se Mistr Tomáš vskutku chystá zavrhnout své skvělé teologické dílo, světec pravil: „Všechno, co jsem napsal, se mi jeví jako sláma, ve srovnání s tím, co jsem viděl a co mi bylo zjeveno.“

Za to, že mohl v samém závěru svého života tak zásadně zpřevracet svůj vnitřní „dům“, Akvinský nepochybně vděčil síle své kontemplace. Obraz domu jsem si vypůjčil od Taulera a učinil jsem tak po zralé úvaze. Neboť jsem zjistil, že to, co nám Tauler říká ve svém kázání o tom, co získáváme v kontemplativní modlitbě, dostává ve světle Tomášovy zkušenosti novou sílu a novou odezvu. Tauler píše: „Jestliže nás Bůh hledá a obrátí kvůli tomu tento dům vzhůru nohama, pak všechny způsoby a cesty, na jejichž základě jsme si o Něm doteď utvářeli jistou rozumnou představu, musíme zavrhnout... Vše musí být zpřevraceno tak důkladně, jako bychom nikdy předtím o Bohu neměli vůbec žádnou představu.“

Jedna z nejzávažnějších výzev, s níž se dnes věřící potýkají, má co do činění s našimi *představami* o Bohu, jejich skutečnou nebo klamnou podstatou. Jak dobře víte, Sigmund Freud ve své knize *Budoucnost jedné iluze* odmítl náboženství s tím, že je to jen o málo víc než pouhá projekce dětinných obav, nadějí a tužeb. Namítal, že „bůh“ vynalezený věřícími není, jak si představují, jakousi podivuhodnou božskou pravdou či přítomností, ale pouhou fikcí, tragickou iluzí vykouzlenou vlastními potřebami. Ve spisech Jana Taulera a jeho spolubratra Mistra Eckharta mě však zaujalo, že si oba – právě díky své zkušenosti s kontemplativní modlitbou – byli plně vědomi nebezpečí, které dr. Freud popsal. Například Eckhart se ve svých promluvách a spisech zas a znova snaží své současníky odvrátit od dětinné a klamně náboženské praxe a víry. „Některí lidé“, jak píše, „chtějí vidět Boha na vlastní oči stejně tak, jako vidí krávu; a chtějí milovat Boha stejně, jako milují krávu... [pro] její mléko a tvaroh!“ A jinde uvádí: „Člověk by neměl mít Boha, který je pouhým plodem jeho myšlenek, neměl by se s ním spokojit, protože pokud zmizí myšlenky, mohl by zmizet i sám Bůh.“ Ještě tvrdší vyjádření najdeme v jednom jeho kázání, kde – nepochybně k velkému údivu svých posluchačů – přímo křičí: „Modlím se

k Bohu, aby mě zbavil Boha!“ Eckhart zde samozřejmě míní: zbav mě Boha, který je zcela produktem mého omezeného způsobu myšlení, výsledkem mé pošelilé imaginace, protože takový Bůh zkrátka neexistuje.

Tajemství Boha je tak mimořádné a nepopsatelné, že se vzpírá nejen běžnému lidskému chápání, ale též lidským pocitům. Proto je u věřících častým praktickým důsledkem modlitby a meditace náhlá a zarážející ztráta jakéhokoli pocitu zbožnosti. Tuto obtíž modlitby popisuje Eckhart v překvapivém úryvku, v němž ani tak neklade důraz na naše zbožné pocity, jako na tajemné a naléhavé láskyplné Boží přiblížení k nám:

„Ve Zjevení je psáno, že náš Pán jim řekl: ‚Hle, stojím přede dveřmi a tluču; zaslechne-li kdo můj hlas a otevře mi, vejdu k němu a budu s ním večeřet a on se mnou.‘ Stojí tam, čeká, až budeme připraveni, otevřeme mu dveře a pustíme jej dovnitř... Čeká mnohem naléhavěji než ty, až se dveře otevrou. Jsi pro něj tisíckrát důležitější než on pro tebe... Můžeš se stále ptát: ‚Jak je to možné? Necítím, že je přítomen.‘ Leč pohled! Pociťit jeho přítomnost není v tvé moci, ale v jeho. Když to má za vhodné, zjeví se; a když chce, tak se skryje.“

Věřící někdy při mši svaté nebo při eucharistii zjišťují, že je tajemství, které se před nimi odehrává, nijak nevzrušuje. Říkají si, jestli to neznamená, že by se měli načas zřící přijímání eucharistie. Ale když se touto otázkou zabývá Mistr Eckhart, tvrdí: „Ten, kdo může šťastně přijmout Tělo našeho Pána, neměl by čekat, až v sobě objeví jisté city či pocity nebo až bude jeho duchovnost a zbožnost dokonalá, ale měl by se ujistit, že je veden správnou vůlí a úmyslem. Neměl bys přikládat tak velký význam tomu, co cítíš, ale spíše mít za důležité to, co miluješ a co zamýšlíš.“ Toto učení je zrovna tak moudré jako povzbudivé. Ale Eckhart ve svém kázání na tomto místě nechává ještě jednou zaznít hlas nešťastného nepřesvědčeného učedníka: „Běda, jsem tak prázdný a studený a lhostejný, že jsem se neodvážil předstoupit před Pána.“ Na to Eckhart odpovídá: „O důvod víc, proč jít k Bohu: neboť jen v něm se můžeš zahřát a roznítit a jen v něm dojdeš svatosti.“

Eckhart však netvrdí, že se nám v životě modlitby nikdy nedostává pocitu Boží přítomnosti. Ale i když nám tento dar, že pocítíme přítomnost Boží – Eckhart jej nazývá „niterností, zbožností a jásosem“ – na jistém stupni velmi pomůže se k Bohu přiblížit, není „vždy tím nejlepším [darem]“. Eckhart pak jasně říká, že „ti, kterým se ho dostane ve větší míře, nejsou vždy ti nejlepší.“ A dále v témže kázání říká: „Občas se člověk takového jáсотu musí vzdát kvůli lepší lásce.“ Láska, kterou zde Eckhart má na mysli, je samozřejmě láska, která má na mysli potřeby bližního, jež si někdy žádají obět' naší duchovní vyrovnanosti či tiché extáze v Bohu, jak zdůrazňuje i dále, kde čteme: „A tak by měl člověk občas trpět nedostatkem lásky, aby se dokázal těchto pocitů zřící. Svátý Pavel nás k tomu v lásce nabádá, když říká: ‚Přál bych si sám být proklet a odloučen od Krista Ježíše za své bratry.‘“

Takže pro Eckharta, dominikána, nakonec není nejdůležitější extáze živěná duševním a duchovním nadšením, ale spíše obyčejná evangelní extáze z oddané služby bližnímu. To, co podle Eckharta nejlépe charakterizuje křesťanského učedníka, je aktivní obětavá láska,

nikoli pouhé city nebo pouhé pocity zbožnosti. V témže kázání, slovy krásně kořeněnými čirou moudrostí evangelia, Eckhart prohlašuje: „Kdybys byl v extázi jako svatý Pavel a dozvěděl se, že můžeš pomoci nemocnému, dát mu trochu polévky, myslím, že by bylo lepší, kdybys opustil tu z lásky plynoucí extázi a projevil větší lásku tím, že se postaráš o bližního v nouzi.“

Silná, jistá struna, na kterou zde Eckhart udeřil, jej rázem spojuje se spiritualitou úplně prvních dominikánů. Tato původní dominikánská spiritualita se vyznačovala evangelní přímostí a jednoduchostí. Život modlitby a kontemplace byl považován za cosi, co je otevřeno každému. Ať už na sebe bral podobu přímočaré ústní modlitby, nebo rozjímavější a klidnější podobu kontemplace, vždy byl chápán jako způsob bytí, života v Duchu, k němuž byl každý zván. Ale proč je pak takový rozdíl mezi výrokem dominikána z 13. století, který praví, že „modlitba je snadné zaměstnání“, a množstvím výroků ze 14. století o obtížích při modlitbě, jak jsem je citoval ze dvou porýnských kazatelů Eckharta a Taulera?

Především si myslím, že můžeme tvrdit, že ve věku nenávisti, kterým 14. století bylo, měl protiproud mnohem introvertnější spirituality neobyčejný vliv na původní strukturu dominikánské spirituality. Ale to samo o sobě ještě není nic nutně tragického či nešťastného. Téměř od samých počátků řádu můžeme sledovat, že ať už na sebe nová výzva bere jakoukoli podobu – ať už je to postřehnuté nebezpečí aristotelismu ve 13. století nebo hluboce rozbourěná církev a společnost ve 14. století – je to právě „proud a protiproud“, z nichž je utkán jedinečný vzor dominikánské spirituality každé generace.

Nemám nejmenší pochybnost, že co do modlitby a kontemplace cestu kazatele nejjasněji naznačují životy a spisy prvních dominikánů, tedy těch ze 13. století. V době, jako je ta naše, poznamenané krizí ducha, nikoli nepodobné té ve 14. století, shledávám příkladným způsob, jakým Eckhart a Tauler odpověděli na potřeby svých současníků. Díky hloubce zakoušené víry poskytli neobyčejné povzbuzení těm, kdo se dostali do stavu, kdy se již netěšili pocitu Boží přítomnosti a byli zmateni zdánlivou nepřítomností Boha ve svých životech. Nepochybuji, že mnozí z našich současníků – mnozí z *nás* – v tom touží po paprsku světla a povzbuzení. A tak věřím, že nám naši učitelé a kazatelé Dominik, Kateřina a Tomáš, naši dva porýnští bratři Mistr Eckhart a Jan Tauler, pomohou v našich životech – v naší praxi modlitby a meditace – zakusit tajemství návratu ztraceného syna, ztracené ovce a ztracené mince, které byly šťastně nalezeny.

*převzato z torch.op.org
přeložil Ivan F. Bok, redakce Eva I. Fuchsová*

PROVINCIAL DOMINIKÁNŮ

P. Benedikt Mohelník OP
Husova 234/8, 110 00 Praha 1
☎/fax/zázn: 224 219 685
✉ provincial@op.cz

**MNIŠKY KAZATELSKÉHO
ŘÁDU**

S. M. Anežka Suchánková OP
Dolní Česká 1, 669 02 Znojmo
☎ 515 221 161
✉ mnisky@op.cz

S. M. Kateřina Foltová OP
Lysolajské údolí 106/21
165 00 Praha 6, ☎ 220923 159
✉ monialesop@volny.cz
web: moniales.praha.op.cz

**ROZJÍMAVÉ SESTRY
SV. DOMINIKA**

S. M. Terezie Eisnerová OP
Nám. bří Jandusů 21
104 00 Praha 10-Uhřetíněves
☎ 267 712 611, 267 712 614
✉ sestryop@volny.cz

**ČESKÁ KONGREGACE
SESTER DOMINIKÁNEK**

S. M. Miriam Hřebacková OP
Veveří 27, 602 00 Brno
☎ 541 214 846
✉ kongregace@dominikanky.cz
web: dominikanky.cz

**Konvent sester dominikánek
Katolický domov studujících**

Černá 14, 110 00 Praha 1
vrátnice KDS: ☎ 224 934 496
ředitelna: ☎ 224 934 856
konvent sester: ☎ 224 934 655
✉ cernaop@volny.cz
✉ kdsop@tiscali.cz
web: kds.op.cz

DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY

s. Marie Terezie Legnerová
Charitní domov
592 54 Moravec

**SDRUŽENÍ KNĚŽÍ A JÁHNŮ
SV. DOMINIKA**

P. Antonín Damián Nohejl
Popelníková 52
312 06 Plzeň
☎ 602 327 842
✉ semperfides@seznam.cz

**LAICKÁ SDRUŽENÍ
SV. DOMINIKA**

Dagmar Ester Kopecká
Nám. Chuchelských bojovníků
11/5, 159 00 Praha 5
✉ ester@op.cz

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

P. Cyril Molnár OP
☎: 515 224 184, ☎ 724 320 064
✉ cyril@op.cz

DOMINIKÁNSKÁ KNIHOVNA

Husova 8, Praha 1
tel. 224 235 731
✉ knihovna.praha@op.cz

Nakladatelství KRYSTAL OP

Husova 8, 110 00 Praha 1
☎ 224 237 750
✉ krystalop@volny.cz
web: krystal.op.cz

OLIVA – knihkupectví

Jilská 7, 110 00 Praha 1
✉ knihy-oliva@quick.cz
web: oliva.op.cz

**SALVE. Revue pro teologii
a duchovní život**

Hradčanské nám. 16
119 02 Praha 1-Hradčany
☎ 603 229 688
✉ dominika@apha.cz
web: salve.op.cz

Společnost Tomáše Akvinského (S.I.T.A.)

P. Štěpán Filip OP
✉ SITA-cz@quick.cz
web: agora.metaphysica.-
skaut.org/sita

**VEČERNÍ EVANGELIZAČNÍ
ŠKOLA**

P. Jan Rajlich OP
✉ jan@op.cz; web: misie.op.cz

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Radim Ucháč, Hlubočepská
85/64, 152 00 Praha 5
✉ info@prolife.cz
web: prolife.cz

**HNUTÍ SVĚTLO-ŽIVOT
(OÁZY)**

P. Jan Rajlich OP
oaza.op.cz

SERVO o.p.s.

Daisy Zdislava Waldsteinová
Sněmovní 11
118 00 Praha 1
☎ 602 367 505

Mons. DOMINIK DUKA OP

Arcibiskupství pražské
Hradčanské nám. 16
119 02 Praha 1-Hradčany
☎ 220 392 201 (sekretariát)
fax: 220 515 396
web: www.apha.cz

RES CLARITATIS

zpravodajství z katolického
světa, redakce@claritatis.cz
web: res.claritatis.cz

**IDI – International Dominican
Information**

curia.op.org/.../idi

Summa theologiae

krystal.op.cz/sth/sth.php

DOMINIKÁNI NA INTERNETU

curia.op.org – centrální stránka dominikánů ve světě

www.op.cz – hlavní stránka dominikánů v ČR

op@konference.op.cz

= e-mailová konference

misie.op.cz – apoštolát provincie

www.dominikani.sk – dominikáni na Slovensku

praha.op.cz – klášter dominikánů Praha

plzen.op.cz – klášter dominikánů Plzeň

olomouc.op.cz – klášter dominikánů Olomouc

www.zdislava.cz – klášter dominikánů Jablonné v Podjí

csos.op.cz – církevní střední odborná škola Bojkovice

www.dominik.cz – stránky o svatém Dominikovi

tyn.op.cz – stránky věnované fr. Tomáši Josefu Týnovi OP

breviari-op.cz – dominikánský breviář online